

Facit till Etablera Skriv

Skrivövningar för sfi D och SVA grund

Till dig som ska använda Etablera Skriv

Etablera Skriv är en övningsbok i att skriva och den riktar sig till flerspråkiga elever som studerar svenska som andraspråk. Den är lämplig för studerande på den senare delen av den grundläggande nivån, efter sfi D eller motsvarande. *Etablera Skriv* är främst tänkt för elever inom vuxenutbildningen, men passar också för gymnasieelever. Den kan också användas som komplement på andra nivåer och i andra kurser.

Att lära sig ett språk är som att gå upp för en trappa. Alltid ett trappsteg till uppåt och så ett till och ett till ... Det blir en utmaning att försöka komma upp till nästa våningsplan, att sikta lite högre, och det är en triumf att nå dit. Detta innebär att du hela tiden måste sträcka dig efter nya och okända kunskapsbitar för att, ibland med möda, erövra ett nytt stycke språk, som ofta är lite mer komplicerat och mer djupgående än det du kan förut. Och just att lära sig skriva bra är en stor kunskapsbit att erövra, ett högt trappsteg att ta.

Hur klarar du då detta? Ett gammalt beprövat sätt är samarbete. Att arbeta tillsammans med dina studiekamrater och med din lärare eller handledare ger stor utdelning för inläringen. Och på detta sätt är *Etablera Skriv* uppbyggd. Samarbete ger stöd och hjälp och också glädje att kunna byta tankar, kunskap och erfarenhet med någon annan. Med lärarens hjälp kan du förstå konstruktioner som annars kanske skulle vara knepiga. Läraren är till för att lösa upp knutar och räta ut frågetecken, men också för att läsa vissa texter för dig.

Att skriva ett brev till en kompis eller en minneslapp till dig själv lär du dig ganska snart. Det beror förstås på att läsaren inte ställer så stora krav och att innehållet i det du skriver oftast är ganska enkelt.

Men när du ska skriva texter som ska läsas av en person "ute i samhället", måste texten ha en annan form, en annan ton och vara mer språkligt korrekt. Om något ska läsas av en tjänsteman på ett statligt verk, av din hyresvärd, av din arbetsgivare eller av en lärare som ska bedöma en uppgift som du har skrivit, då kan det inte se ut som ett brev till en kompis. Alla håller väl med om det?

Det finns ganska klara regler för hur olika typer av texter ska skrivas och det finns mönster som du kan lära dig för varje texttyp. Det är dessa mönster och den speciella strukturen och språket som dessa texttyper har, som du kan öva i *Etablera Skriv*. Om du lär dig vad som kännetecknar dessa texttyper, så blir det du skriver lättare att förstå för de som ska läsa dina texter, och det blir mindre

risk för missförstånd. Men det blir också lättare för dig att läsa och förstå olika typer av texter som andra har skrivit.

I boken finns mönster, övningar och skrivuppgifter till de vanligaste texttyperna som till exempel berättande text, instruerande text och argumenterande text, men också andra texttyper. De texttyper som behandlas i boken finns alla beskrivna och förklarade innan du ska börja arbeta med dem.

När du arbetar med boken och dina texter kommer du att behöva hjälp av lexikon och ordböcker, för i boken finns inte många ordförklaringar. Använd gärna digitala hjälpmedel, för det går snabbare. *Lexin* finns på många språk. Du kan ladda ner Lexin gratis på datorn, <http://lexin.nada.kth.se/lexin/>, och även en app till din mobil finns. Du kommer också att ha användning av en grammatik, eftersom du ska skriva egna texter. Det finns facit, eller förslag till lösningar, till många övningar. Facit är ofta utförligt skrivet med lite längre förklaringar. Tveka inte att använda facit mycket. Detta är en övningsbok och inte en bok för att testa dig själv.

Innehåll

Facit till Etablera Skriv	1
Till dig som ska använda Etablera Skriv.....	2
1. ATT BESKRIVA OCH ATT SKOJA OM VÄDER, i boken sidan 6–15.....	6
Texten om Eva, övningar, i boken s. 6–10.....	6
En presentation för att söka jobb, i boken s. 10–11	7
Hej då! Vi ses imorron! Ha det bra! i boken s. 12–13	7
Skoj om väder, i boken s. 13–14.....	8
2. ATT FÖRKLARA OCH ATT SKOJA OM SPRÅK, i boken sidan 16–36.....	9
Att skriva en text, övningar, i boken s. 16–21	9
En sammanfattande text – En sammanfattning, i boken s. 22–24	10
En instruerande text – En instruktion, i boken s. 24–29	10
Rapport: potatiskokning, i boken s. 30–31.....	13
Skoj om språk, i boken s. 31–33	13
Å, så fin du är! i boken s. 33–34	13
3. ATT BERÄTTA OCH ATT SKOJA OM SKRIFT, i boken sidan 37–57.....	14
Språk och skrift, i boken s. 37–44.....	14
Tidslinje – den gregorianska kalendern, i boken s. 45–47	17
Den senaste skriften – en presentation av en bok för barn om programmering, i boken s. 48–54	19
Skoj om skrift, i boken s. 55–56.....	21
4. ATT SAMMANFATTA OCH ATT SKOJA OM DJUR, i boken sidan 58–86.....	22
Människan, i boken s. 58–62.....	22
Homo sapiens sprider sig – bort från Afrika, i boken s. 62–65	23
Homo sapiens utvecklas i Afrika, i boken s. 65–69	25
Alla är vi lika, i boken sidan 69–75	26
Nyckeln till framgång, i boken s. 75–79	28
Slutuppgift 1, i boken s. 79.....	30
Texttyp: Berättande text skriven av ”proffs”, i boken s. 80–82	31
Slutuppgift 2, i boken s. 83	32
Skoj om djur, i boken s. 83–84	32
5. ATT ARGUMENTERA OCH ATT SKRYTA, i boken sidan 87–110	33
Ta cykeln till jobbet! i boken s. 87–90.....	33
Vad är en argumenterande text? i boken s. 90–99.....	34
Insändare: Gratis buss till barn och ungdomar under 18 år, i boken s. 99–105	38
Slutuppgift, i boken s. 106.....	40
Skoj om skryt, i boken s. 107–109.....	40
6. ATT SKRIVA EN PERSONLIGT BERÄTTANDE TEXT, i boken sidan 111–116.....	41

Den ständiga strömmen av människor, i boken s. 111–114	41
Ett barndomsminne, i boken s. 114–115	41
Skrivuppgift, i boken s. 116	41

1. ATT BESKRIVA OCH ATT SKOJA OM VÄDER, sidan 6–15

Texten om Eva, övningar s. 6–10

1. s. 6

Lyssna på texten ...

–

2. s. 6

Läs texten ...

–

3. s. 7

Vad handlar texten om? Svara på frågorna i övningen. ...

–

4. s. 7

Undersök texten. Titta på ordgrupperna ...

–

5. s. 7

Fyll i andra ord istället för de understrukna orden. Skriv i listan andra ord istället för de understrukna ...

Förslag:

1. <u>ganska</u> bra	<u>relativt</u> bra, <u>mycket</u> bra, <u>jättebra</u>
2. <u>hela</u> min uppväxt	<u>en del av min</u> uppväxt
3. en <u>avancerad</u> spansk kurs	en <u>svår</u> spansk kurs
4. ett <u>mycket</u> stort företag	ett <u>väldigt</u> stort företag
5. mitt <u>nya</u> hemland	mitt <u>nuvarande</u> hemland
6. en <u>liten</u> blomsteraffär	en <u>trevlig</u> blomsteraffär
7. <u>vackra</u> blommor	<u>underbara</u> blommor
8. mina planer <u>just nu</u>	mina planer <u>för tillfället</u>
9. <u>södra</u> Spanien	<u>sydvästra</u> Spanien
10. ett <u>väldigt</u> skönt klimat	ett <u>mycket</u> skönt klimat

6. s. 8

Skriv på ditt modersmål ...

–

7. s. 8

Förbered dig en stund och berätta sedan på svenska ...

–

8. s. 8

Diskutera texten ...

–

9. s. 10

Skriv en text om dig själv på svenska, ...

–

10. s. 10

Läs varandras texter ...

–

En presentation för att söka jobb s. 10–11

1. s. 10

Tänk dig, att du har skrivit en ansökan ...

–

Hej då! Vi ses imorron! Ha det bra! s. 12–13

1. s. 12

Hur hälsar man ...

–

2. s. 13

Skriv nu på svenska ...

Skoj om väder s. 13–14

1. s. 13

Översätt den roliga historien ...

–

2. s. 14

Jämför de båda språken ...

–

3. s. 14

Hur konstruerar man en fråga ...

–

2. ATT FÖRKLARA OCH ATT SKOJA OM SPRÅK, sidan 16-36

Att skriva en text, övningar s. 16–21

1. s. 16

Nu ska du lyssna på texten ...

–

2. s. 20

Läs nu texten ...

–

3. s. 20

1.

Fortsätt att arbeta ...

1. en rubrik
2. en inledning
3. en avslutning
4. ett stycke
5. ett innehåll
6. en målgrupp
7. ett syfte
8. en texttyp
9. en struktur
10. språkliga drag

Hela uppgiften blir så här:

1. Ett namn, en överskrift eller en titel på en text är	en rubrik
2. Det som står först och som mycket kort talar om vad texten handlar om är	en inledning
3. Det som står sist och kort sammanfattar texten är	en avslutning
4. En text delas in i olika delar. En sådan del kallas	ett stycke
5. Det som boken eller texten handlar om kallas	ett innehåll
6. Läsarna, de som du tänker dig ska läsa din text är	en målgrupp
7. En avsikt med texten, hur du önskar påverka läsarna är	ett syfte

8. En kategori av en text, en sorts text är	en texttyp
9. Ett sätt som du bygger upp och organiserar din text heter	en struktur
10. Ord, begrepp och en del grammatik är	språkliga drag

2.

–

4. s. 21

Samtala ...

–

5. s. 21

Diskutera om och skriv svar på frågorna ...

–

En sammanfattande text – En sammanfattning, s. 22–24

1. s. 22

1.–5.

–

2. s. 24

Du och din kompis ...

–

En instruerande text – En instruktion, s. 24–29

1. s. 24

1.

Det som står i den vänstra spalten ...

Förslag:

1. Tala först och främst om i inledningen, att texten handlar om att skriva.
2. Klargör därefter att texten går ut på att lära sig regler för skriftspråk.

3. Tänk sedan efter vilken målgrupp texten är skriven för och hur det påverkar texten.
4. Gör samtidigt noga klart, vilket syfte texten har och hur den ska anpassas efter detta.
5. Bestäm då vilken texttyp som passar bäst, och var säker på att du vet vad som är typiskt för denna texttyp.
6. Kontrollera också hur strukturen ser ut för texttypen.
7. Repetera vilka språkliga drag som brukar användas i den här texttypen: Fundera ut vilket tempus som ska användas.
8. Titta sedan efter så att det finns sambandsord, som gör texten lättläst.
9. Sammanfatta avslutningsvis texten kort och lägg till sist in en brasklapp om att reglerna inte alltid går att följa.

Hela uppgiften blir så här:

En beskrivning av "Att skriva en text" med verbet i presens	En instruktion med verbet i imperativ
I inledningen <u>ta</u> lar man först och främst om vilket ämne man ska behandla i sin text, här "Att skriva ..."	<u>Ta</u> la först och främst om i inledningen, att texten handlar om att skriva.
Därefter <u>ka</u> n man <u>klargö</u> ra, att det här går ut på att lära sig regler för användning av skriftspråket.	<u>Kl</u> argör därefter att texten går ut på att lära sig regler för skriftspråk.
Sedan <u>tän</u> ker man <u>ef</u> ter vilken målgrupp man ska skriva för och hur det påverkar texten.	<u>Tän</u> k sedan <u>ef</u> ter vilken målgrupp texten är skriven för och hur det påverkar texten.
Samtidigt <u>må</u> ste man noga <u>gö</u> ra klart vad man har för syfte med texten och hur man måste anpassa texten efter det.	<u>Gö</u> r samtidigt noga <u>kl</u> art, vilket syfte texten har och hur den ska anpassas efter detta.
Man <u>ka</u> n då <u>bestäm</u> ma vilken texttyp som det är bäst att använda och <u>försä</u> kra sig om att man vet vad som är typiskt för just den texttypen.	<u>Bestäm</u> då vilken texttyp som passar bäst, och <u>var sä</u> ker på att du vet vad som är typiskt för denna texttyp.
Man kanske också <u>må</u> ste <u>kontroll</u> era vilken struktur denna texttyp brukar ha.	<u>Kontroll</u> era också hur strukturen ser ut för texttypen.
Eventuellt <u>må</u> ste man då också <u>rep</u> etera vilka språkliga drag man ska tänka på, specifika ord och begrepp bland annat, och <u>fundera</u> ut vilket tempus som är bäst att använda när man skriver.	<u>Rep</u> etera vilka språkliga drag som brukar användas i den här texttypen. <u>Fundera</u> ut vilket tempus som ska användas.
Innan man är klar <u>sk</u> a man <u>titta</u> <u>ef</u> ter att det i texten finns sambandsord, som gör att den är lätt att läsa. Finns det en "röd tråd" i texten?	<u>Titta</u> sedan <u>ef</u> ter så att det finns sambandsord, som gör texten lättläst.

Som avslutning <u>sammanfattar</u> man det man har skrivit. Det får inte bli långt. Till sist <u>kan</u> man <u>lägga in</u> en brasklapp om att dessa regler inte alltid går att följa.	<u>Sammanfatta</u> avslutningsvis texten kort och <u>lägg</u> till sist <u>in</u> en brasklapp om att reglerna inte alltid går att följa.

Alternativ:

1. Tala om att texten handlar om att skriva.
2. Klargör att man ska lära sig regler för att skriva.
3. Tänk efter vilken målgruppen är och hur texten påverkas.
4. Klargör syftet med texten och hur texten anpassas till det.
5. Bestäm texttyp och försäkra dig om att du kan reglerna för den.
6. Kontrollera att du vet hur strukturen för texttypen är.
7. Repetera de typiska språkliga dragen och bestäm tempus.
8. Kontrollera att det finns sambandsord och en röd tråd i texten.
9. Skriv en sammanfattning som avslutning.

Eftersom instruktionen är numrerad, så kan man hoppa över de sambandsord som har med tid att göra. Förloppet i texten kommer i samma ordning som numreringen.

2.-5.

—

2. s. 26

Undersök arbetsbeskrivningen ...

1. Skölj, häll, skala, lägg, låt, skär, koka
2. Det finns inga namn, och inga pronomen (jag, du, ni ...)
3. Texten är punktdad.
4. Det är ordnat i naturlig tidsföljd. Det man gör först står först och det man gör sedan står på andra plats och så vidare.
5. Potatis, en kastrull, en sticka
6. Sköljer, håller, skalar, kokar, skär
7. Först, sedan, därefter, tills, innan

3. s. 27

Ta med er en skriven instruktion ...

—

4. s. 28

Skriv en kort punktlista ...

–

5. s. 29

Arbeta tre eller fyra tillsammans ...

–

Rapport: potatiskokning, s. 30–31

1. s. 30

Arbeta i par ...

–

Skoj om språk, s. 31–33

1. s. 31

Skriv en översättning ...

–

2. s. 32

Jämför de båda språken ...

–

3. s. 33

Skriv på svenska ...

–

Å, så fin du är! s. 33–34

1. s. 33

Man kan berömma ...

–

2. s. 34

Skriv minst tio meningar ...

–

3. ATT BERÄTTA OCH ATT SKOJA OM SKRIFT, sidan 37–57

Språk och skrift, s. 37–44

1. s. 37

Läs orden ...

–

2. s. 38

Lyssna på uppläsningen ...

–

3. s. 38

Arbeta i smågrupper ...

–

4. s. 40

Styckeindelning. Undersök ...

1. Stycke 6
2. Stycke 1
3. Stycke 2
4. Stycke 4
5. Stycke 3
6. Stycke 5

Hela uppgiften blir så här:

Att kunna skriva har utvecklat människans intellektuella förmåga.	Stycke 6
Det var en av de tidigast utvecklade kulturerna.	Stycke 1
Man lärde sig att odla jorden effektivt.	Stycke 2
Man fick behov av att organisera och arkivera uppgifter och började skriva på lertavlor.	Stycke 4
Inkomsterna från handeln fick samhället att växa.	Stycke 3
På så sätt har vi fått kunskap om deras handel och ekonomi.	Stycke 5

Sammansättningar eller bestämmingar med adjektiv

1. en kulturhistoria
2. flodvatten
3. en översvämning
4. jordbruksprodukter
5. den offentliga konsten
6. ett samhällsbygge
7. ett säkert sätt
8. lertavlor fulla med skrivtecken
9. från 3200-talet
10. f.Kr.
11. löneutbetalningar
12. skatteinbetalningar
13. det mänskliga tänkandet
14. skrivkonsten
15. bygga tanke-system

Hela uppgiften blir så här:

1. en historia om kulturen	en kulturhistoria
2. vatten från floderna	flodvatten
3. ett vatten som svämmar över	en översvämning
4. produkter från jordbruket	jordbruksprodukter
5. konsten som är offentlig	den offentliga konsten
6. ett byggande av ett samhälle	ett samhällsbygge
7. ett sätt som är säkert	ett säkert sätt
8. lertavlor som är fulla med skrivtecken	lertavlor fulla med skrivtecken
9. från tretusen tvåhundra-talet	från 3200-talet
10. före Jesus födelse/före Kristus	f.Kr.
11. löner som betalades ut	löneutbetalningar
12. skatter som betalades in	skatteinbetalningar
13. människornas sätt att tänka	det mänskliga tänkandet
14. konsten att skriva	skrivkonsten
15. bygga system av tankar	bygga tanke-system

1.

Nominalisering. Skriv ...

1. en konstbevattning
2. en flodöversvämning
3. en grönsaksodling
4. en boskapsskötsel
5. ett hantverksarbete
6. ett samarbete
7. ett samhällsbygge
8. ett kommunikationsbehov
9. en medborgarkontroll
10. en skatteinbetalning

Hela uppgiften blir så här:

Substantiv (Nominalisering)	Verbfras
1. en konstbevattning	vattnar på konstgjort sätt
2. en flodöversvämning	floder svämmas över
3. en grönsaksodling	odlar grönsaker
4. en boskapsskötsel	sköter boskap
5. ett hantverksarbete	arbetar med hantverk
6. ett samarbete	arbetar tillsammans
7. ett samhällsbygge	bygger ett samhälle
8. ett kommunikationsbehov	behöver kommunikation
9. en medborgarkontroll	kontrollerar medborgare
10. en skatteinbetalning	betalar in skatter

2.

1. Väldigt mycket konstbevattning användes i Mesopotamien eftersom det var ont om regnvatten.
2. Vattnet från de ganska regelbundna flodöversvämningarna leddes ut över odlingsmarkerna.
3. Den riktigt växande ris- och grönsaksodlingen gjorde att handeln med andra länder stimulerades.
4. Boskapsskötsel/n som var synnerligen vanlig, var också lönsam.
5. Ekonomin sköt i höjden av allt det verkligen förstklassiga hantverksarbetet och all handel med grannfolken.
6. Intensivt och skickligt samarbete måste man ha för att uppnå detta.

7. Resultatet blev därför ett samhällsbygge, som var helt fantastiskt.
8. Och på grund av detta ökade kommunikationsbehovet med en väldig fart.
9. När ekonomin blev mer komplicerad måste det finnas en medborgarkontroll med större och bättre organisation.
10. Det fanns till exempel anteckningar på, att alla hade gjort sina obligatoriska och kanske ganska höga skatteinbetalningar.

7. s. 42

1.

Nominalgrupper. Undersök ...

1. Väldigt mycket konstbevattning
2. de ganska regelbundna flodöversvämningarna
3. Den riktigt växande ris- och grönsaksodlingen
4. Boskapsskötsel/n som var synnerligen vanlig
5. allt det verkligen förstklassiga hantverksarbetet
6. Intensivt och skickligt samarbete
7. ett samhällsbygge som var helt fantastiskt.
8. ökade kommunikationsbehovet med en väldig fart
9. en medborgarkontroll med större och bättre organisation
10. sina obligatoriska och kanske ganska höga skatteinbetalningar

2.-3.

–

8. s. 44

Skriv en lite längre ...

–

Tidslinje – den gregorianska kalendern, s. 45–47

1. s.45

Samtala om tidslinjen ...

–

2. s. 45

Titta på tidslinjen ...

1. **Omkring år 3000 f.Kr.** uppstod några av de äldsta civilisationerna i världen, nämligen de i **Mesopotamien**.
2. **Sumer** var den viktigaste högkulturen i Mesopotamien **under den tiden**.
3. Längre västerut utvecklades **ungefär samtidigt Egypten**, som också var en flodkultur.
4. **Cirka 800 f.Kr.** inledde **det antika Grekland** sin historiska period.
5. **Mellan 500 f.Kr. och 500 e.Kr.** var tiden för **det romerska riket**.
6. **Jesus** föddes år **0** och de kristna börjar sin tideräkning då.
7. **Drygt 500 år senare** föddes **profeten Muhammed** i staden Mecka.
8. **Från 800 till 1050** levde **vikingarna** i Norden.
9. **Andra världskriget** tog slut **1945** och det räknas som en viktig händelse i det moderna Europas historia.

3. s. 46

Undersök texten ...

Tid	Benämning
omkring år 3000 f.Kr.	Mesopotamien
under den tiden	Sumer
ungefär samtidigt	Egypten
cirka 800 f.Kr.	det antika Grekland
mellan 500 f.Kr. och 500 e.Kr.	det romerska riket
år 0	Jesus
drygt 500 år senare	profeten Muhammed
från 800 till 1050	vikingarna
1945	andra världskriget

4. s. 47

Arbeta i par ...

–

5. s. 47

Skriv tillsammans ett utkast ...

–

6. s. 47

Skriv en egen återgivande text ...

–

7. s. 47

Mitt liv på en tidslinje ...

–

Den senaste skriften – en presentation av
en bok för barn om programmering,
s. 48–54

1. s. 48

Datorer och deras skrift ...

–

2. s. 48

Om du söker på ordet kod ...

–

3. s. 49

Lyssna när ...

–

4. s. 50

Variera meningarna ...

Det kan finnas andra varianter, som inte står i facit, som också är rätt.

1. Du kan alltid hjälpa ditt barn att lära sig programmering, även om du inte kan programmera själv.
2. Många säger faktiskt, att programmering, kod, troligtvis är framtidens gemensamma språk.
3. Vi behöver säkert kunna koda, när allt mer blir digitaliserat – med smarta hem, smarta bilar, smarta kläder.
4. Människor som kan programmera datorer, kommer nog att styra vår vardag.
5. Dessa kunskaper är verkligen viktiga, även om alla barn förstås inte ska bli programmerare.
6. De är nämligen väsentliga, för att man bättre ska förstå sin omvärld.
7. När man sedan ska ta sig fram i livet, är det också bra att kunna.
8. Att kod kommer att bli lika viktigt som engelskan, tror somliga helt klart.
9. Grunderna i programmering för nybörjare förklarar faktiskt den här boken mycket bra.
10. Steg för steg får barnen här genomgångar i grundläggande kodning.

11. När de har nått en viss nivå, får de lära sig att bygga spel, till exempel/får de till exempel lära sig bygga spel.
12. Både programmeringsspråket Scratch och Python tar boken slutligen upp/tar slutligen boken upp.

5. s. 52

Sambandsord. ...

1. alltid
2. faktiskt
3. säkert
4. nog
5. verkligen
6. nämligen
7. sedan
8. helt klart
9. faktiskt
10. här
11. till exempel
12. slutligen

Orden i satserna blir så här:

1. Du kan alltid hjälpa ditt barn ...
2. Många säger faktiskt ...
3. Vi behöver säkert kunna koda ...
4. ... kommer nog att styra vår vardag.
5. Dessa kunskaper är verkligen viktiga, ...
6. De är nämligen väsentliga, ...
7. När man sedan ska ta sig fram i livet, ...
8. ... tror somliga helt klart.
9. ... förklarar faktiskt den här boken mycket bra.
10. ... får barnen här ...
11. ... får de lära sig att bygga spel, till exempel/får de till exempel lära sig bygga spel.
12. ... tar boken slutligen upp/tar slutligen boken upp ...

6. s. 53

Skriv en förklarande text ...

—

Skoj om skrift, s. 55–56

1. s. 55

Förklara de här roliga historierna ...

–

2. s. 55

1.–5.

–

4. ATT SAMMANFATTA OCH ATT SKOJA OM DJUR, sidan 58–86

Människan, s. 58–62

1. s. 58

Lyssna på texten ...

–

2. s. 58

Läs nu texten ...

–

3. s. 59

Bygg samman orden ...

Förslag:

Homo betyder människa. Det har funnits flera arter av människor, men vårt eget ursprung kommer från Homo sapiens. Man har funnit benrester från denna människoart som är 200 000 år gamla. Fynden har gjorts i Afrika. Man vet inte hur dessa människor levde men många är förstås nyfikna på dem och fantiserar om deras liv. Det finns många filmer som handlar om dessa människor.

4. s. 60

Skriv nu hela gruppen ...

–

5. s. 60

Diskutera och samla ord ...

–

6. s. 61

Läs igen ...

–

1.

Det står samma sak ...

1. **Homo** betyder människa.
2. Det har funnits flera olika arter av människor,
3. men den art vi alla som lever nu härstammar ifrån heter **Homo sapiens**.
4. Den äldsta resten av ben, som man har hittat
5. är kanske så gammal som 200 000 år,
6. Man kan inte veta så noga
7. hur dessa människor levde,
8. men många är mycket nyfikna på dem
9. och man har gjort många spännande filmer om deras liv.

2.

–

Homo sapiens sprider sig – bort från Afrika, s. 62–65

Nominalisering. ...

1. **Betydelsen**
2. Utvecklingen
3. utvandringar
4. en förflyttning
5. härstamning
6. Spridningen
7. utveckling
8. tillverkning
9. invandring

Så här skulle övningen kunna bli i "löpande text":

Homo sapiens sprider sig – bort från Afrika

"Sapiens" i Homo sapiens betyder förnuftig, klok – eller egentligen vis. Betydelsen av Homo sapiens är följaktligen förnuftig människa. (I gamla historieböcker står det vis man. ☺)

Utvecklingen av Homo sapiens skedde alltså i Afrika. Det var således i Afrika som Homo sapiens utvecklades. Hon* (Homo sapiens) utvandrade därifrån flera gånger. I omgångar inträffade utvandringar till platser långt bort. En grupp förflyttade sig exempelvis från Etiopien till arabiska halvön. Till exempel inträffade tidigt en

förflyttning av en grupp till arabiska halvön. Alla icke-afrikanska folk **härstammar** troligtvis från denna utflyttade art. De afrikanska folken däremot har förmodligen hela sitt ursprung och sin **härstamning** från Afrika.

Homo Sapiens **spred** sig sedan vidare till andra delar av världen. **Spridningen** av Homo sapiens fortsatte med tiden till andra delar av världen. Den grupp (Cromagnonmänniskan) som kom till Europas västra delar för omkring 40 000 år sedan **utvecklade** bland annat flera typer av konst. De är kända för sin **utveckling** i konsten att tillverka smycken, sina grottmålningar och även enkla instrument har man funnit. Denna folkgrupp kunde också **tillverka** bättre verktyg än till exempel den samtida gruppen neandertalarna. Cromagnonmänniskans **tillverkning** av verktyg och redskap var dessutom mer avancerad och till stor nytta för dem.

De första människorna **invandrade** till slut, cirka 20 000 år senare, till Amerika. Slutligen skedde de första människornas **invandring** till Amerika – från Ryssland till Nordamerika. Då fanns ännu inget hav som skilde kontinenterna åt.

2. s. 64

I meningarna finns sambandsord ...

–

3. s. 65

Sammansatta ord. ...

1. en utvandring
2. en grottmålning
3. en halvö
4. en människogrupp
5. en icke-svensk
6. Västeuropa
7. ett halsband
8. en benflöjt
9. en stenkniv
10. en pilbåge
11. en metkrok
12. en synål
13. Nordamerika

Homo sapiens utvecklas i Afrika, s. 65–69

1. s. 65

Gör en ordlista. ...

	Ordet i texten
1. en historisk lämning	en fossil
2. ett tillfälle	en omgång
3. händer, inträffar	sker
4. sedan, senare	därefter
5. ett blåsinstrument	en flöjt
6. ett redskap	ett verktyg
7. ett kastspjut	en harpun
8. gör, skapar	tillverkar
9. tänder en brasa	gör upp eld
10. lite mer än	drygt
11. utan att bli blöt om fötterna	torrskodd
12. en smal vattenväg	ett sund
	pil
	skø

2. s. 66

Lyssna på texten ...

–

3. s. 66

Läs nu texten ...

–

4. s. 67

Hjälps åt att berätta ...

–

5. s. 68

Skriv en gemensam text ...

–

Skriv nu en egen text ...

–

Alla är vi lika, sidan 69–75

Varför är det olika ...

–

Orsak och verkan. ...

Förslag:

1. På grund av att isbjörnar lever där det är is och snö, så är de mer skyddade och osynliga om de är vita. De kan till exempel jaga sälar utan att bli sedda.
Brunbjörnar är bruna eftersom de lever i skogen och bergen och där kamouflerar brunt bättre än vitt, och på så sätt blir de inte så lätt upptäckta av jägare.
2. Beroende på att sälar vistas så mycket i kallt vatten, så behöver de ett tjockt fettlager för att inte kylas ner.
3. Därför att fiskar endast är sjö- och havsdjur, så har de aldrig någon nytta av en päls för värmens skull.
4. På vintern, när det är snö, får vissa djur vit päls för att skydda sig, och följaktligen försvinner den vita färgen när snön försvinner på våren.
5. Kameler går långa tider i öknen utan vatten och för att kunna klara det kan de lagra fett i pucklarna, vilket de sedan kan omvandla till vatten.
6. Om en fläckig kropp rör sig fort i skogen så blir följden att den blir nästan osynlig och kan överraska sitt byte.
7. Brunt är en bra kamouflagefärg, och kan antilopen också springa fort så blir resultatet att den kan undvika att bli tagen av rovdjur.
8. Beroende på att det ibland är ont om mat på savannen, måste några djur, i det här fallet giraffen, kunna ta vara på bladen som växer högst upp på ett träd och då är en lång hals bra att ha.
9. På grund av att vissa hundraser används för att jaga och andra till att vakta, så har resultatet av uppfödningen givit denna skillnad.
10. Om de blir hotade så rullar de ihop sig och inget djur kan ta dem på grund av de vassa piggarna. Det är bra, eftersom igelkotten är liten och långsam.

1.–2.

–

4. s. 72

Samla ord ...

–

5. s. 72

Skriv en personligt berättande text ...

–

6. s. 72

Lyssna på och läs texten ...

–

7. s. 73

1.

I texten ...

–

2.

Skriv upp alla verbfraser och substantivfraser ...

1. att noga studera	det noggranna studiet
2. som lever	finns vid liv
3. härstammar	har sin härstamning
4. som levde	med sitt liv
5. kan se olika ut	vårt olika utseende
6. har utvecklats	människors utveckling
7. skyddar effektivt	ger ett effektivt skydd
8. för att släppa igenom solljus	för att genomsläppningen av solljus
9. har blivit mer globaliserad	Genom globaliseringen
10. kunna variera och utveckla arvsanlagen	den genetiska variationen

8. s. 74

1.

Vad står det i texten ...

1. b
2. f
3. c
4. g
5. a

- 6.
7. d
8. e

2.

–

9. s. 75

Sambandsorden ...

–

Nyckeln till framgång, s. 75–79

1. s. 75

Sambandsord för orsak, följd och slutsats ...

Så här blir övningen med hela meningar:

1. Av många skäl överlevde Homo sapiens andra människoarter.
2. Maten räckte till dem alla på grund av att de levde i små grupper.
3. Längs kusterna, där de bodde, fanns det skaldjur och fisk och det fick till följd att de åt näringsrik mat.
4. Jakten gick bra för dem därför att de kunde springa fort efter bytet.
5. De tillverkade bra vapen och därför kunde de döda fler djur till sin föda.
6. De kunde göra upp eld och följaktligen kunde de också tillaga sin mat, så att den blev mer hälsosam.
7. De drack mycket mjölk och på så sätt fick de ännu mer näring.
8. Som ett resultat av allt detta utvecklades deras hjärna.
9. På grund av hjärnans större kapacitet uppkom språket.
10. Av denna anledning fick de större möjlighet att samarbeta med varandra.
11. Anledningen till att deras kunskap spreds var att de hade språket.
12. Följden av mer samtal och kommunikation mellan människorna blev mer fred och vänskap.
13. Eftersom människan inte har någon päls, så uppfann hon kläderna.
14. Människan lärde sig att odla och av den orsaken kunde hon bli bofast.
15. Homo sapiens var överlägsna andra och därför kunde de befolka hela världen.

1.

1. Av många skäl
2. På grund av
3. det fick till följd
4. därför att
5. därför
6. följaktligen
7. på så sätt
8. Som ett resultat
9. På grund av
10. Av denna anledning
11. Anledningen till
12. Följden av
13. Eftersom
14. av den orsaken
15. därför

2.

1. Trots
2. i varje fall
3. ändå
4. i alla fall
5. trots att
6. däremot
7. annars
8. Tvärtemot
9. I alla fall
10. Emellertid
11. I stället
12. Fortfarande
13. I alla fall
14. dock
15. likväl

3. s. 77

Lyssna på texten ...

–

4. s. 78

Arbeta nu i par ...

–

5. s. 78

Arbeta i små grupper ...

Förslag:

1. Homo sapiens överlevde andra människoarter.	1. Det var <u>av många anledningar</u> som de var så framgångsrika.
2. De levde i små grupper.	2. <u>Eftersom</u> de inte var många, så räckte den mat de hade till alla.
3. De levde vid kusterna.	3. <u>Det fick till följd</u> att de åt fisk, som är näringsrik mat.
4. De kunde springa fort.	4. <u>Därför</u> gick jakten bra för dem.
5. De hade bra vapen.	5. <u>Följaktligen</u> kunde de fälla många byten.
6. De kunde använda eld.	6. <u>På så sätt</u> kunde de också tillaga sin mat.
7. De hade mjölk att dricka.	7. <u>Av den anledningen</u> fick de i sig ännu mer näring och mer framgång.
8. De fick ett språk.	8. Det var troligen <u>på grund av</u> hjärnans större kapacitet
9. De utvecklade sin sociala förmåga.	9. <u>Av denna anledning</u> kunde de samarbeta mer och undvika strider.
10. De hade inte päls.	10. Som ett resultat av det uppfann de kläderna.
11. De skaffade sig kläder av skinn.	11. <u>På så sätt</u> kunde de skydda sig mot kyla.
12. De flyttade runt.	12. De kommunicerade med andra grupper <u>på grund av detta</u> .
13. De träffade andra grupper.	13. <u>Följaktligen</u> kunde de sprida sitt språk och sina kunskaper.
14. De började odla jorden.	14. <u>Därför</u> kunde de bli bofasta och sluta flytta runt.

6. s. 79

Skriv nu i par eller enskilt ...

–

Slutuppgift 1, s. 79

Titta tillbaka på hela kapitlet ...

–

Texttyp: Berättande text skriven av ”proffs”, s. 80–82

1. s. 80

Innehållsrika verb. ...

1. skrek
2. gnällde
3. jämrade sig
4. fräste
5. mumlade
6. viskade
7. skrattade hon
8. pustade han
9. röt
10. fnissade hon

2. s. 80

Innehållsrika verb. ...

1. grubbla
2. fundera
3. överväga
4. tar hänsyn till
5. hitta på
6. meditera
7. undrar
8. fantiserat
9. önska
10. respektera

Några verb passar bra i flera meningar, men samma ord får bara användas en gång.

3. s. 81

Innehållsrika verb. ...

1. avskyr
2. längtat efter
3. skämmas
4. fruktar inte

5. beundrade
6. gillar
7. sörjde
8. avgudade
9. saknar
10. uppskatta

Några verb passar bra i flera meningar, men samma ord får bara användas en gång.

Slutuppgift 2, s. 83

Skriv en berättande text ...

–

Skoj om djur, s. 83–84

1. s. 83

1.–3.

–

2. s. 84

1.–4.

–

5. ATT ARGUMENTERA OCH ATT SKRYTA, sidan 87–110

Ta cykeln till jobbet! s. 87–90

1. s. 87

1.–2.

–

2. s. 88

Skriv i tabellen ...

ÅSIKTSUTTRYCK	SAMBANDSORD
tycker jag	så därför
Jag anser	för annars
tror jag	därför att
vill jag påstå	om
Jag är dessutom övertygad om	och ju mer, desto ... desto
Jag är medveten om	så
Jag är av den åsikten	så att
menar jag	eftersom
kan vi alltså konstatera	–

3. s. 89

1.–2.

–

4. s. 89

Småbråk. ...

Förslag:

1.

- Hans åsikt är, att kläder borde vara gratis i Sverige. Varför det?
- Därför att det är så kallt här, och han tycker inte att det är hans fel.

2.

- Regeringen förklarar, att skatterna måste höjas.
- Vansinnigt, menar jag, för lönerna är ju ändå så låga.

3.

- Håller du med om, att "medborgarlön" borde finnas?
- Vad är det?
- En minimilön till alla, även om de inte arbetar.
- Nej, enligt min åsikt är det fel, av den anledningen att **ingen skulle vilja arbeta då**. Men garanterat arbete till alla skulle vara bra.

4.

- Vår mening är, att skolan borde vara frivillig för alla barn.
- Ja, **det tror jag också**, för alla barn är ju inte intresserade av att gå i skolan.

5.

- Jag tror, att alla gamla skulle må bra av att få en hund som sällskap.
- Nej, **jag vill påpeka**, att alla gamla inte gillar hundar, och alltså kan det bli synd om hundarna.
- Jag instämmer med dig, så det är bättre att skänka en katt till våra gamla istället.
- Ja, **det håller jag med om**, för faktum är ju att alla tycker om katter. Eller?

Vad är en argumenterande text? s. 90–99

1. s. 90

1.–2.

–

2. s. 92

Arbeta nu med ord ...

Argumentation är när du i en diskussion talar om dina åsikter. Du kan framföra dina **åsikter** både skriftligt och muntligt. Du försöker hitta bevis för att dina **argument** är riktiga, och du vill **övertyga** din motståndare om att du har rätt. Om du gör det bra, så kommer hen att **ändra uppfattning** och kanske **instämma** helt med vad du tycker.

Om du skriver en **insändare** i en tidning måste du börja med en rubrik. I **inledningen**, som kommer sedan, talar du om vilket ämne det handlar om och **bakgrunden** till att problemet finns. Du talar om din åsikt om det ämnet, och det kallas för din **tes**. Sedan skriver du några **argument** som stöder din åsikt, och försöker **bevisa** att du har rätt. Kanske skriver du också ett **motargument**, men det är bara för att lura din **motståndare** lite.

Undersök texten ...

Förslag:

1. Man använder **argument** för att övertyga andra om att man har rätt.
2. I **rubriken** ska det stå mycket kort vad texten handlar om.
3. I **inledningen** ska man kort tala om varför man skriver denna insändare och också kort presentera bakgrunden till det problem som tas upp i texten.
4. **Tesen** är ens åsikt om det problem man skriver om.
5. I ett **argument** försöker man bevisa att man har rätt. Ett **motargument** är ett argument som egentligen är det motståndaren tycker.
6. Ett **trovärdigt/underbyggt argument** är övertygande och verkar sant.
7. Man **bemöter** ett motargument för att visa att det är felaktigt.
8. Som **avslutning** försöker man knyta ihop alltsammans och man hoppas att man har övertygat alla.

Vilka ord passar ...

1. blir överens, håller med	instämmer
2. en början, en introduktion	en inledning
3. flera påståenden som tillsammans bli skäl och bevis för eller mot något	en argumentation
4. får en ny åsikt	ändrar uppfattning
5. en förhistoria, en förutsättning	en bakgrund
6. gör så någon ändrar uppfattning, övertalar	övertygar
7. en text som en läsare har skrivit i en tidning	insändare
8. en mening, en uppfattning	en åsikt
9. ett motbevis, ett bevis som går emot dig	ett motargument
10. en person som har en annan uppfattning än du	en motståndare
11. ett påstående som ska bevisas i en argumentation	en tes
12. ett skäl, ett bevis	ett argument
13. visar att något är sant	bevisar
14. tycker likadant som du	instämmer

1.

Arbeta i par med styckesindelningen ...

Att komma i tid tycker jag är viktigt, så därför måste jag försöka hitta en annan lösning på hur jag ska komma till jobbet. Jag anser att man måste kunna sköta sitt arbete, för annars blir varken min chef eller jag nöjd. 3 Tes

Eftersom kollektivtrafiken här fungerar dåligt, så kan jag aldrig vara säker på att hinna till jobbet i tid. 2. Inledning

Jag är dessutom övertygad om att cykling är nyttigt för konditionen, och ju mer man cyklar desto fortare går det och desto mindre tid tar det att komma fram. 5. Andra argumentet

Jag är medveten om att vädret ibland kan hindra en från att cykla eller att cykeln plötsligt har gått sönder så man inte kan använda den. Jag är av den åsikten, att i så fall får man väl ta buss eller tunnelbanan den dagen och vara extra noga med att åka tidigt så att man hinner i tid till jobbet. Man kan nog till och med ta taxi, menar jag, eftersom man tidigare har sparat in så mycket busspengar på sitt cyklande!

6. Motargument

Maria, glad cyklist 8. Underskrift

Om man vill vara punktlig, så tror jag att det är det bättre att använda cykel istället för buss eller tunnelbana, därför att man då själv får kontroll över tiden. Det gäller bara, vill jag påstå, att ge sig iväg lite tidigare hemifrån, om man märker att det blir stressigt på slutsträckan. 4. Första argumentet

Som avslutning kan vi alltså konstatera att cykling är bra för allt, för din kropp, för din ekonomi, för ditt jobb och för din chef. Cykling är dessutom bra för miljön. Inga avgaser, ingen dieselförbrukning och inget buller. 7. Avslutning

Ta cykeln till jobbet! 1. Rubrik

2.

–

Korta övningar ...

–

En åsikt ...

–

När man har skrivit sina åsikter ...

–

För att du ska kunna övertyga ...

1. Spenat är bra.	Ett argument som inte är underbyggt. (Inget sägs om varför spenat är bra.)
2. Spenat är nyttigt, för den har en vacker färg.	Ett argument som är dåligt underbyggt. (Färgen har inget med nyttigheten att göra.)
3. Spenat är bra, eftersom det innehåller mycket järn.	Ett argument som är bra underbyggt. (Järn är nyttigt för kroppen.)
4. Spenat är inte bra, för jag tycker att den inte smakar bra.	Ett argument som är bra underbyggt för den som skriver, men det gäller inte alla. Så det är tveksamt. Alltså dåligt.
5. Spenat är bra, och läkarna rekommenderar den gärna.	Bra underbyggt (för vi litar på vad läkarna säger).
6. Spenat är inte bra, för den är så oerhört dyr.	Dåligt underbyggt (för den är relativt billig, åtminstone på sommaren.)
7. Spenat är inte nyttig, för den har växt i jorden.	Dåligt underbyggt (nästan alla grönsaker växer i jorden)
8. Spenat är inte bra, på grund av att alla inte tål järn.	Dåligt underbyggt (Det är tveksamt, för det gäller bara några få som inte tål järn.)
9. Spenat är bra, för man kan använda den till många maträtter.	Bra underbyggt (Det är sant.)
10. Spenat är nyttigt, eftersom jag ska gå på bio ikväll.	Dåligt underbyggt. (Bion har inget med spenaten att göra)
11. Spenat är inte bra, för jag gillar tomater bättre.	Dåligt underbyggt. (Det ena utesluter inte det andra.)

Arbeta i smågrupper ...

-

11. s. 99

Skriv nu tillsammans en gemensam text ...

–

Insändare: Gratis buss till barn och ungdomar under 18 år, s. 99–105

1. s. 99

Mer ordkunskap om argumentation ...

–

2. s. 100

Titta på a-meningarna ...

1. anger skäl för/emot	angav skäl för/emot
2. bloggar för/emot	bloggade för/emot
3. debatterar om	debatterade om
4. diskuterar om	diskuterade om
5. framför argument för/emot	framförde argument för/emot
6. lobbar för/emot	lobbade om
7. pläderar för/emot	pläderade för/emot
8. resonerar om	resonerade om
9. yttrar sig om	yttrade sig om
10. övertygar om	övertygade om

Ibland passar också andra prepositioner.

3. s. 100

Titta på meningarna i övning 1. ...

1. åsikt om
2. synpunkterna på
3. ståndpunkt i
4. inställning till
5. idéer om
6. Uppfattningarna om
7. meningar om
8. ställningstagande till
9. Tolkningsen av
10. bedömningen av

1.

Diskutera i gruppen ...

1. en debattartikel	En del av en diskussion som är publicerad och som inte är anonym.
2. ett debattinlägg	Ett svar på en debattartikel.
3. en politisk kommentar	En text som är någons personliga politiska inställning eller är ett svar på en annan persons uttalande eller inlägg.
4. en insändare	En text som är skriven av en läsare och som är publicerad i en tidning. Det är ofta ett klagomål eller en protest.
5. en krönika	En text om en händelse, som inte är så allvarlig och som är skriven på ett personligt sätt.
6. propaganda	Intensiva försök att med övertalningsknep sprida en åsikt. Det kallas också för agitation.
7. reklam	En massiv, ofta överdriven, information som är avsedd att påverka människor att köpa en vara.
8. information	Sakliga och objektiva upplysningar.
9. en upplysning	En sanningsenlig information.
10. goda råd	En rådgivning eller handledning om något som är bra:
11. en annons	Ett meddelande på en betald plats i en tidning.
12. en broschyr	En liten reklamkatalog, ett litet tryckt häfte.
13. ett klagobrev	Ett brev där man skriver om något som man inte är nöjd med.

2.

—

1.

—

2.

1. Rubrik	rad: <u>Överst</u>
2. Inledning	rad: <u>1-7</u>
3. Tes	rad: <u>6-7</u>
4. Befästade av tesen	rad: <u>8-10</u>

5. Argument 1	rad: <u>12–19</u>
6. Argument 2	rad: <u>20–25</u>
7. Motargument	rad: <u>26–29</u>
8. Bemötande av motargument	rad: <u>30–37</u>
9. Argument 3	rad: <u>38–40</u>
10. Avslutning	rad: <u>41–45</u>
11. Underskrift/Signatur	rad: <u>46</u>

6. s. 104

1.–2.

–

Slutuppgift, s. 106

Skriv en argumenterande text ...

–

Skoj om skryt, s. 107–109

1. s. 107

Svara på frågorna ...

–

2. s. 108

1.–2.

–

3. s. 109

1.–2.

–

6. ATT SKRIVA EN PERSONLIGT BERÄTTANDE TEXT, sidan 111– 116

Den ständiga strömmen av människor, s. 111–114

1. s. 112

Svara på frågorna.

1. Asylsökande – de fem största grupperna
2. Vecka 37, 38 och 39, 2016. Det vill säga den 12 september—den 2 oktober år 2016.
3. Det finns 5 olika slags staplar, en för var och en av de fem nationaliteterna som nämns.
4. Den syriska gruppen är störst.
5. 99 personer kom från Turkiet.

2. s. 113

Svara på frågorna.

Förslag:

1. Invandring av de vanligaste nationaliteterna 2000—2014
2. 14 år
3. Från Sverige
4. Svenskar som har bott utomlands återvänder. Invandrare som har flyttat från Sverige och nu återvänder.
5. Drygt 15 000
6. År 2014
7. Afghanistan, Irak, Somalia, Syrien, Eritrea, Polen, Sverige

Ett barndomsminne, s. 114–115

—

Skrivuppgift, s. 116

—